

**Щодо спеціальних обмежень
в галузі торгівлі товарами в Марокко**
(інформаційно-аналітична довідка)

В області зовнішньої торгівлі марокканські владні структури застосовують в цілому загальноприйняті в світі заходи тарифного та нетарифного регулювання.

При цьому, продукція сільського господарства продовжує залишатися предметом більш жорсткого митного оподаткування, де величина застосовуваних тарифних ставок часто перевищує 40%.

У рамках політики захисту національних виробників зернових, з одного боку, і для адекватного насичення внутрішнього ринку, з іншого, активному сезонному регулюванню піддаються ставки митних зборів на зернові, в першу чергу, ставки ввізних мит на м'які і тверді сорти пшениці. Щорічно у період з квітня по жовтень уряд Марокко підвищує ввізне мито на зернові з метою захисту марокканських зерновиробників. При цьому закупівля зернових за кордоном здійснюється навіть у врожайні роки. Зазвичай імпортна кампанія триває з жовтня по квітень.

У зв'язку з рекордним урожаєм зернових в сезоні 2014-2015 років урядом Марокко було встановлено відповідні загороджувальні мита на ввезення зерна з-за кордону. У першому півріччі 2016 року через неврожай мито на більшість тарифних позицій було встановлено на рівні 2,5%.

У 2017 р. урядом Марокко було прийнято рішення щодо збільшення ставки мита на імпорт м'якої пшениці та її похідних з 30% до 135%. Дане рішення набрало чинності з 1 травня та буде діяти до 31 грудня ц.р. Слід зазначити, що настільки високий розмір мита було встановлено вперше за багато останніх років через низькі світові ціни і збільшення врожаю місцевої пшениці.

З метою забезпечення зростаючого попиту на стерилізоване коров'яче молоко (lait UHT) протягом священного мусульманського місяця Рамадан традиційно скасовуються / знижуються ввізні імпорتنі мита на зазначений товар на період, що співпадає за часом з місяцем Рамадан (варіюється протягом календарного року).

Заходи в галузі торгівлі послугами

Марокко є нетто-експортером послуг. Сфера туризму є основним джерелом доходів державного бюджету країни в галузі торгівлі послугами. Марокко послідовно проводить політику лібералізації в області банківського регламентування, монетарної політики, морського і повітряного транспортного сполучення. Фактичною монополією на внутрішньому ринку повітряних перевезень має національний авіаперевізник Марокко компанія «Руаяль Ейр Марок» (RAM).

Монополією на більшість власних послуг і операцій мають державна компанія-оператор сфери послуг Марокко «Пошта Марокко» (Barid Al Maghrib) і державна компанія-залізничний перевізник «ONCF» (Національне управління залізничного транспорту Марокко).

Заходи внутрішнього регулювання Марокко в торгівлі професійними послугами (ліцензійні та кваліфікаційні процедури і вимоги для реєстрації та здійснення професійної діяльності в області бухгалтерського обліку, адвокатури, нотаріату та ін.), в цілому, не носять обтяжливого для торгівлі характеру. Ведення судових справ в марокканських судових інстанціях здійснюється виключно на арабській мові.

Валютно-фінансове регулювання при імпорті в Марокко

В даний час в Марокко є два види внутрішньої валюти: конвертовані і прості дирхами. Конвертовані дирхами - умовна валюта, введена з 1993 р. і призначена для

взаємодії замкнутої валютної системи Марокко з системами вільно конвертованих валют (ВКВ). Іноземна валюта, яка надходить на внутрішній ринок Марокко, зараховується на конвертований рахунок за діючим курсом обміну. Конвертований рахунок дозволяє зберігати в марокканських банках еквівалент ВКВ, здійснювати операції з ВКВ, як на внутрішньому ринку Марокко, так і за кордоном.

Рахунки в конвертованих дирхамах відкриваються для резидентів і нерезидентів. Спеціального дозволу Управління валютного контролю не потрібно. Рахунки в місцевій валюті призначені тільки для операцій всередині країни. Загальні положення валютного регулювання визначаються характером здійснюваної економічної діяльності.

Зокрема, експортні операції не потребують попереднього дозволу, однак, експортер зобов'язаний репатріювати експортну виручку не пізніше, ніж через 150 днів після здійснення експортної операції з правом розпорядження частиною репатрійованої виручки на цілі, пов'язані з його професійною діяльністю. Існують також інші пільги для експортерів, серед яких:

- можливість самостійно, без попереднього дозволу, укласти в рамках експортної операції договори з посередництва, що передбачають комісійні до 10%;
- можливість укладення контрактів факторингу, за умовами яких уповноважений банк бере на себе зобов'язання забезпечити отримання оплати від імпортера його платіжних зобов'язань по комерційній угоді;
- оформлення контрактів страхування експорту, які з тих чи інших причин не можуть бути укладені зі страховими компаніями Марокко;
- можливість переказу за кордон ВКВ з оплати імпортних закупівель сировини і матеріалів, необхідних для виробництва експортної продукції;
- надання фінансової підтримки закордонного філії з умовою обов'язкової подальшої репатріації таких сум.

Розрахунки щодо транспортних перевезень можуть здійснюватися через уповноважені банки вільно, без будь-яких адміністративних обмежень. У сфері надання технічної допомоги Марокко з боку іноземних компаній дозволяється виплата винагород за будь-які види послуг, які сприятимуть розвитку марокканських підприємств і підвищення їх конкурентоспроможності (використання патентів, ліцензій, здійснення дослідницьких робіт, проведення експертиз, ремонтних робіт, усунення аварій, технічне обслуговування, а також розрахунків з фахової освіти та ін.).

Марокканські резиденти можуть вільно оплачувати витрати в інвалюті для навчання дітей за кордоном, лікування і госпіталізації в іноземних лікувальних центрах, а також вільно обмінювати кошти на туристичні поїздки в сумі до 15000 дирхам (1580 дол. США) на рік. Юридична особа (фірма або установа) має право здійснити обмін один раз в рік 20000 (2100 дол. США) дирхам на будь-яку конвертовану валюту.

Документом, що визначає порядок розміщення в Марокко активів іноземних фізичних і юридичних осіб, резидентів і нерезидентів, є циркуляр Управління валютного контролю Міністерства економіки та фінансів Марокко № 1555 від 1990 року, а також ряд постанов, спрямованих на подальшу лібералізацію валютного регулювання, в т. ч. №№ 1718, 1719, 1721 від 2008 року.